

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ АБ «Мірошніченко та партнери»

«31» серпня 2023 р. №10

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ, ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ.**

Розробник: Адвокатське бюро «Мірошніченко та партнери».

Автор програми:

Оксана Мірошніченко, кандидат юридичних наук, доцент, адвокат.

Цільова група: новопризначені керівники, директори та їх заступники закладів загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО), педагогічні працівники.

Обсяг: 90 год (3 кредити ECTS).

Форма **підвищення** **кваліфікації:** змішана
(очна/очно-дистанційна/дистанційна).

Пояснювальна записка

Програму підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти, педагогічних працівників розроблено з урахуванням соціокультурних та політико-економічних обставин розвитку України, європейського розвитку освіти держави, стратегії реформування загальної середньої освіти, концепції Нової української школи (далі НУШ), новітніх наукових розробок і кращих практик у галузі освіти, трудового законодавства, андрагогіки на основі чинного законодавства і діючих нормативних документів. Частиною четвертою статті 37 Закону України «Про повну загальну середню освіту» передбачено, що керівник закладу загальної середньої освіти (крім приватного закладу) зобов'язаний протягом першого року після призначення на посаду пройти курс підвищення кваліфікації з управлінської діяльності обсягом не менше 90 навчальних годин.

Мета – підготувати директорів та заступників директорів ЗЗСО, в т. ч. новопризначених керівників ЗЗСО до виконання трудових функцій згідно з вимогами державного Професійного стандарту керівника задля забезпечення якості освіти згідно чинного законодавства в умовах кризових суспільних змін.

Завдання:

- Ознайомити слухачів із концептуальними засадами реформування загальної середньої освіти на засадах побудови НУШ;
- формувати готовність ефективного застосування в практичній діяльності директора ЗЗСО Професійного стандарту керівника;

- розвивати організаційну, управлінську культуру директора ЗЗСО в умовах автономії та кризових суспільних змін відповідно до чинного законодавства про освіту;
- розвивати готовність до формування і плекання цінностей, забезпечення добробуту учасників освітнього процесу ЗЗСО;
- розвивати здатність застосовувати на практиці ефективні стратегії формування команди, відповідального та ефективного лідерства, наставництва, супервізії на основі чинного трудового законодавства та законодавства про освіту;
- мотивувати до безперервного професійного розвитку керівника ЗЗСО;
- ознайомити із методами і шляхами ефективної партнерської взаємодії із засновниками, учасниками освітнього процесу.

Напрями: основи законодавства про освіту, основи трудового законодавства, основи медіації.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

1. Розвиток **загальних компетентностей**: ЗК.01 громадянська, ЗК.02 соціальна, ЗК.03 культурна, ЗК.04 когнітивна та ЗК.05 підприємницька.
2. Формування та розвиток **професійних компетентностей** керівників ЗЗСО на виконання трудових функцій: А1 нормативно-правова, А1 стратегічного управління закладом освіти, А3 стратегічного управління персоналом, Б1 забезпечення якості освіти та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості, Б2 забезпечення якості освіти та функціонування зовнішньої системи забезпечення якості, В1 лідерська, В2 емоційно-етична, В3 педагогічного, соціального та мережевого партнерства, ДЗ здатність до навчання впродовж життя.

Очікувані результати навчання відображені в загальних характеристиках і конкретизовані в кожному модулі, відповідають Професійному стандарту керівника та передбачають підготовку керівників ЗЗСО, в т.ч. новопризначених до виконання таких трудових функцій:

- Забезпечення стратегічного управління розвитком закладу освіти;
- забезпечення управління якістю освітньої діяльності;
- забезпечення партнерської та мережевої взаємодії;
- організація безпечного і здорового освітнього середовища;
- забезпечення власного безперервного професійного розвитку.

Матеріально-технічне забезпечення: комп'ютерна техніка, офісне програмне забезпечення, швидкісний Інтернет тощо.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Розвиток законодавства про освіту: проблеми та перспективи.

Тема 1.1. Виклики сьогодення у сфері освіти: аналіз та перспектива розвитку.

Законодавство про освіту. Новели в освіті. Реформування у сфері освіти. Проблеми. Шляхи вдосконалення законодавства про освіту.

МОДУЛЬ 2. Нормативно-правове регулювання діяльності закладу загальної середньої освіти.

Тема 2.1. Нормативно-правове регулювання діяльності закладу освіти на сучасному етапі.

Законодавчі акти, які регулюють діяльність у сфері освіти. Поняття та види діяльності закладу освіти. Розробка та впровадження основних локальних актів у навчальному закладі. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Колективний договір. Локальні положення.

Тема 2.2. Перевірки контролюючих органів під час дії воєнного стану: ризики, переваги, особливості проведення.

Види перевірок. Завдання та повноваження контролюючих органів. Строки проведення. Відповідальність. Судова практика.

МОДУЛЬ 3. Автономія закладу освіти

Тема 3.1. Автономія закладу освіти: особливості правового регулювання в Україні.

Види автономії та поняття. Розподіл повноважень між засновником та керівником закладу загальної середньої освіти. Фінансова автономія закладу освіти: алгоритм дій.

МОДУЛЬ 4. Відповідальність керівника навчального закладу

Тема 4.1. Види юридичної відповідальності керівників навчальних закладів

Поняття та види юридичної відповідальності. Ризики для керівника, про які слід пам'ятати директору школи. Механізм притягнення до відповідальності.

Тема 4.2. Булінг у школі: огляд судової практики.

Поняття булінгу. Нормативно-правове регулювання. Відповідальність сторін. Судова практика.

МОДУЛЬ 5. Правове регулювання трудових правовідносин в закладах загальної середньої освіти.

Тема 5.1. Кадрове забезпечення закладів загальної середньої освіти.

Нормативно-правове регулювання. Облік трудової діяльності працівників. Військовий облік, строки, звітність та перевірки. Особливості оформлення працівників на роботу. Актуальні зміни законодавства. Особливості

дистанційної роботи працівників Звільнення працівника за ініціативою роботодавця.

Тема 5.2. Правове регулювання оплати праці педагогічних працівників в умовах фінансової автономії навчального закладу.

Правове регулювання оплати праці педагогічних працівників в умовах фінансової автономії навчального закладу. Види оплати праці. Порядок нарахування заробітної плати. Строки. Відповідальність.

Тема 5.3. Правове регулювання відпусток в умовах воєнного стану.

Поняття та види часу відпочинку. Поняття та види відпусток. Щорічна основна відпустка, порядок надання. Додаткові відпустки, їх види, порядок надання. Соціальні відпустки.

МОДУЛЬ 6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників: особливості правового регулювання.

Тема 6.1. Правове регулювання підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Нормативно-правове регулювання підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Положення про підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Етапи проходження підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Документація.

МОДУЛЬ 7. Механізми захисту прав керівника навчального закладу

Тема 7.1. Конфлікти на роботі: незручність, стимул до розвитку чи виробнича необхідність.

Поняття конфлікту. Сторони конфлікту. Причини конфлікту. Порушення трудової дисципліни. Юридичні наслідки для роботодавця та працівника. Алгоритм дій роботодавця щодо урегулювання конфліктних ситуацій у навчальному закладі в рамках чинного законодавства.

Тема 7.2. Дисциплінарна відповідальність працівника: про що слід пам'ятати роботодавцю.

Правове регулювання дисциплінарної відповідальності. Види, поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення. Дисциплінарна відповідальність у трудових правовідносинах. Види дисциплінарних стягнень та порядок їх застосування.

Тематичний план

Назва теми	Всього годин	Лекції	Семінари	Практичні заняття	Самостійна робота
МОДУЛЬ 1. Розвиток законодавства про освіту: проблеми та перспективи.					
Тема 1.1. Виклики	7	2		2	3

сьогодення у сфері освіти: аналіз та перспектива розвитку.					
МОДУЛЬ 2. Нормативно-правове регулювання діяльності закладу загальної середньої освіти.					
Тема 2.1. Нормативно-правове регулювання діяльності закладу освіти на сучасному етапі.	7	2		2	3
Тема 2.2. Перевірки контролюючих органів під час дії воєнного стану: ризики, переваги, особливості проведення.	7	2	2	2	1
МОДУЛЬ 3. Автономія закладу освіти					
Тема 3.1. Автономія закладу освіти: особливості правового регулювання в Україні.	7	2		2	3
МОДУЛЬ 4. Відповідальність керівника навчального закладу					
Тема 4.1. Види юридичної відповідальності керівників навчальних закладів.	7	2	2		3
Тема 4.2. Булінг у школі: огляд судової практики.	7	2		2	3
МОДУЛЬ 5. Правове регулювання трудових правовідносин в закладах загальної середньої освіти.					
Тема 5.1. Кадрове забезпечення закладів загальної середньої освіти.	7	2	2		3
Тема 5.2. Правове регулювання оплати праці педагогічних працівників в умовах фінансової автономії навчального закладу.	7	2		2	3
Тема 5.3. Правове регулювання відпусток в умовах воєнного стану.	7	2		2	3
МОДУЛЬ 6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників:					

особливості правового регулювання.					
Тема 6.1. Правове регулювання підвищення кваліфікації педагогічних працівників.	5	2			3
МОДУЛЬ 7. Механізми захисту прав керівника навчального закладу					
Тема 7.1. Конфлікти на роботі: незручність, стимул до розвитку чи виробнича необхідність.	7	2	2		3
Тема 7.2. Дисциплінарна відповідальність працівника: про що слід пам'ятати роботодавцю.	9	2	2	2	3
Підготовка до тестування	4				4
тестування	2				2
Всього	90	24	10	16	40

Орієнтовний розподіл годин за видами

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту програми, складає 90 год., з них – 24 год. лекційні заняття, 10 год – семінарські заняття, 16 год – практична робота, 40 год – самостійна робота, 6 год – підсумкові заходи. На завершальному етапі навчання за програмою підвищення кваліфікації слухачі складають підсумковий тест.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Волошина С. М. Трудове право України: навч. посіб. / С. М. Волошина, А. М. Соцький, В. І. Щербина Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - Чернівці : Технодрук, 2015. - 187 с.
2. Гетьманцева Н. Д. Трудове право України: навч.-метод. посіб. / Н. Д. Гетьманцева, І. Г. Козуб ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2015. - 135 с.
3. Іванов Ю. Ф. Трудове право України: навч. посіб. / Ю. Ф. Іванов, М. В. Іванова ; Нац. акад. внутр. справ. - Київ : Алерта : Правова єдність, 2016. - 222 с.
4. Іншин М. І. Трудове право України: підручник / М. І. Іншин, В. І. Щербина. - Х. : Діса плюс, 2014. - 499 с.
5. Комарницький В. І. Трудове право України: практикум : навч. посіб. / В. І. Комарницький; за ред. канд. юрид. наук, доц. В. І. Комарницького ; ПВНЗ "Буковин. ун-т". - Чернівці : Місто, 2015. - 167 с.
6. Лазаренко А. М. Практикум з трудового права: навч.-метод. посіб. / А. М. Лазаренко ; Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. - Чернігів: Лозовий В. М. 2015. - 259 с. : іл.
7. Сагайдак-Нікітюк Р. В. Трудове право України: навч. посіб. / Сагайдак-Нікітюк Р. В., Васильєв С. В. ; Нац. фармацевт. ун-т. - Харків : Точка, 2016. - 146 с.

8. Актуальні проблеми теорії трудового права та права соціального забезпечення: монографія / Чанишева Г. І. та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України Г. І. Чанишевої ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - Одеса : Фенікс, 2015. - 328 с.
9. Трудове право України: навч.-метод. посіб. / О. Я. Орловський [та ін.] ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2015. - 214, [1] с.
10. Трудове право України: підручник / Вишновецька С. В. та ін. ; за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка, В. П. Мельника; Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.", Ф-т правн. наук, Нац. ун-т "Остроз. акад.", Ін-т права ім. І. Малиновського, Київ. ін-т Нац. ун-ту "Одес. юрид. акад.". - Київ : Леся, 2015. - 531 с.
11. Трудове право України: академ. курс : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Пилипенко П. Д. та ін. ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - К. : Ін Юре, 2014. - 548 с.
12. Трудове право України. Практикум: навч. посіб. для студентів ВНЗ / П. Д. Пилипенко та ін.; за ред. д-ра юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Київ : Ін Юре, 2014. - 349 с.
13. Трудове право України: підруч. для студентів юрид. спец. вищ. навч. закл. / С. М. Прилипко [та ін.]. - Харків : Право, 2014. - 757 с.
14. Мірошніченко О.А. Проблеми забезпечення гарантій та прав працівників в умовах воєнного стану. Захист прав людини в Україні: сучасний стан та перспективи вдосконалення, матеріали науково-практичного круглого столу (м. Хмельницький, 9 грудня 2022 р.). Хмельницький, 2022. С.130-133.
15. Miroshnychenko O. Mobing at work as a legal category and antisocial phenomenon / III International Scientific and Practical Conference «The modern vector of the development of science», March 02-03, 2023, Philadelphia, USA. P. 54-57.
16. Мірошніченко О. Скасування обмежень щодо сумісництва: реалізація права на працю чи додаткові ризики для сторін трудових відносин у сфері освіти/ матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції(м. Хмельницький, 16 березня 2023 р.). Хмельницький, 2023. - С. 434-437.
17. Miroshnychenko, O., Nelipa, D., Kotova, V., Lazarenko, A., & Sokorynskyi, I. (2023). Transformation of labour relations in the field of education during military conflicts (International experience). Amazonia Investiga, 12(63), P.254-265.
18. Мірошніченко О., Царюк С. Особливості правового регулювання трудового договору про роботу за сумісництвом у сфері освіти на сучасному етапі / Журнал східноєвропейського права. – 2023. – № 109. С.38-47. ULR: <http://easternlaw.com.ua/uk/category/trudove-pravo>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 30.08.2023 р.).
2. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text> (дата звернення: 30.08.2023 р.).
3. Про продовження строку дії воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 26 липня 2023 року № 451/2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/451/2023#Text> (дата звернення: 30.08.2023 р.).
4. Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»: Закон України від 27 липня 2023 року № 3275-ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3275-%D0%86%D0%A5#Text> (дата звернення: 30.08.2023 р.).

5. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 03.02.2015 р. № 141-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19#Text> (дата звернення: 30.08.2023 р.).
6. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 р. № 463-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 30.08.2023 р.).
7. Про освіту: Закон України від 05.09. 2017 р. № 2145-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 30.08.2023 р.).
8. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 22.08.2023 р.).
9. Про гарантії і компенсації для працівників, які направляються для підвищення кваліфікації, підготовки, перепідготовки, навчання інших професій з відривом від виробництва: постанова КМУ від 28.06.97 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-97-%D0%BF#Text> (дата звернення: 22.08.2023 р.).
10. Про донорство крові та її компонентів: Закон України від 23.06.95 №239. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/239/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 22.08.2023 р.).
11. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 року N 108/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-vp#Text> (дата звернення: 30.08.2023 р.).
12. Про охорону праці : Закон України від 14 жовтня 1992 року N 2694-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення: 30.08.2023 р.).
13. Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року № 782 URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-ukhvalyv-postanovu-pro-pochatok-navchalnoho-roku-pid-chas-dii-voiennoho-stanu-v-ukraini> (дата звернення: 30.08.2023 р.).
14. Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти: Лист Міністерства освіти і науки України №1/12186-23 від 16.08.2023 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-organizaciyu-20232024-navchalnogo-roku-v-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osviti> (дата звернення: 30.08.2023 р.).
15. Порядок надання щорічної основної відпустки тривалістю до 56 календарних днів керівним, педагогічним, науково-педагогічним працівникам освіти та науковим працівникам: Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. № 346. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/346-97-%D0%BF#Text> (дата звернення: 30.08.2023 р.).
16. Про порядок надання щорічної основної відпустки тривалістю до 56 календарних днів керівним, педагогічним, науково-педагогічним працівникам освіти та науковим працівникам: постанова КМУ від 14.05 1997 р.№ 346. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/346-97-%D0%BF#Text> (дата звернення: 22.08.2023 р.).